

LA XEMENEIA INDUSTRIAL DE ' CERAMICAS LA PINEDA ' DE REGENCÓS (1966-1988)

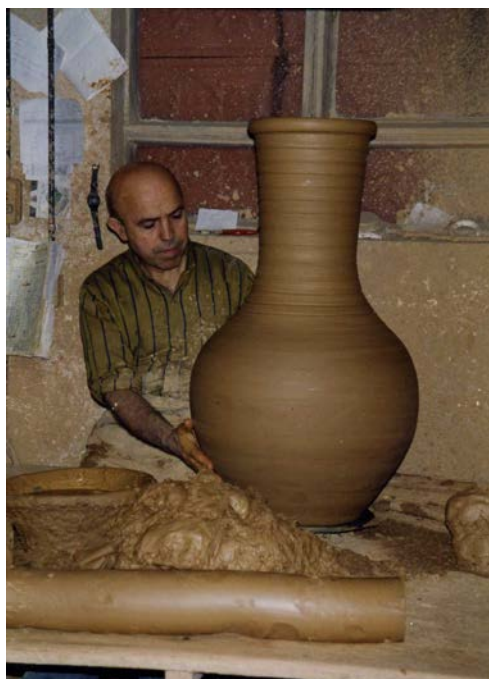
El municipi de Regencós preserva dues xemeneies industrials que rememoren el seu passat ceramista i d'elaboració de maons. Al número 8 de la revista El Garbell es parla de la xemeneia industrial de la bòbila Mató Vila. Atès que la revista ha desaparegut, edito ara aquest material sobre Cerámicas la Pineda, que elaborava material de jardineria, a través de totbisbal.

Gràcies a la informació lliurada pel senyor Àngel Sierra Alonso, a la fotografia, ara és més fàcil saber alguna cosa de l'empresa i de la seva xemeneia industrial.

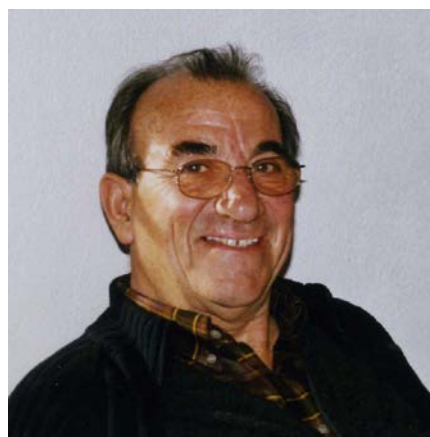
Els orígens i trajectòria de la empresa.

Àngel Sierra va néixer a Paralejos de Abajo (Salamanca) , un poble petit on totes les famílies, eren ceramistes. La seva tenia la tradició tant per part paterna com materna. Després de fer una acurada revisió de documents va poder constatar com l'activitat ceramista familiar es remunta a l'any 1540.

Es va traslladar a viure al Baix Empordà l'any 1962, quan tenia 23 anys, i va treballar a La fàbrica La Estrella de la Bisbal. Es va casar amb M. Pilar Rueda, amb qui van tenir un fill. El 1966, amb Francesc Feliu Batllent (epd), van crear una societat per posar en marxa l'empresa Ceràmiques la Pineda, situada al quilòmetre 2 de la carretera de Begur, al municipi de Regencós

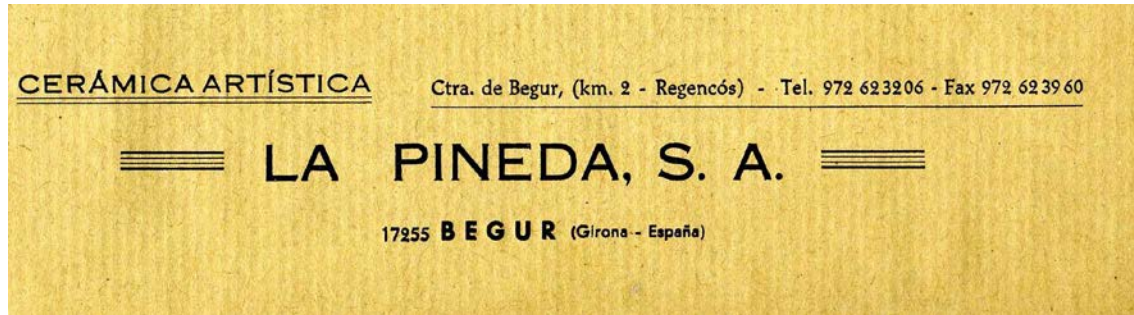
Àngel Sierra creant una voluminosa peça

Francesc Feliu

Van adquirir un solar de 6.000 metres quadrats, destinant-ne uns 3.500 a activitats industrials. La matèria primera, és a dir, l'argila, l'obtenien d'una cantera que hi havia a mà dreta de la mateixa carretera, tot i que la major part l'adquirien a una empresa de argiles de Corçà, i a Trayter .

Explica que quasi tots els productes que feien es destinaven a l'exportació. Els seus clients més importants eren d' Alemanya, France, Suïssa i Holanda, tot que també exportaven a d'altres països, fins i tot a les illes de la Reunió

Anagrama de l'empresa

El secret de l' èxit de vendes era que tenien més de 400 models de ceràmica, i que assistien a totes les fires internacionals coma forma de donar-se a conèixer, aprendre i saber el que demanava el mercat ." No pots esperar que els clients et vinguin, els has d'anar a buscar tu, explica.

En jubilar-se, l'any 2002, i sense successors per continuar l'activitat, la empresa va tanca. La finca és, actualment, propietat de *Construccions Rubau*.

Característiques tècniques de la xemeneia

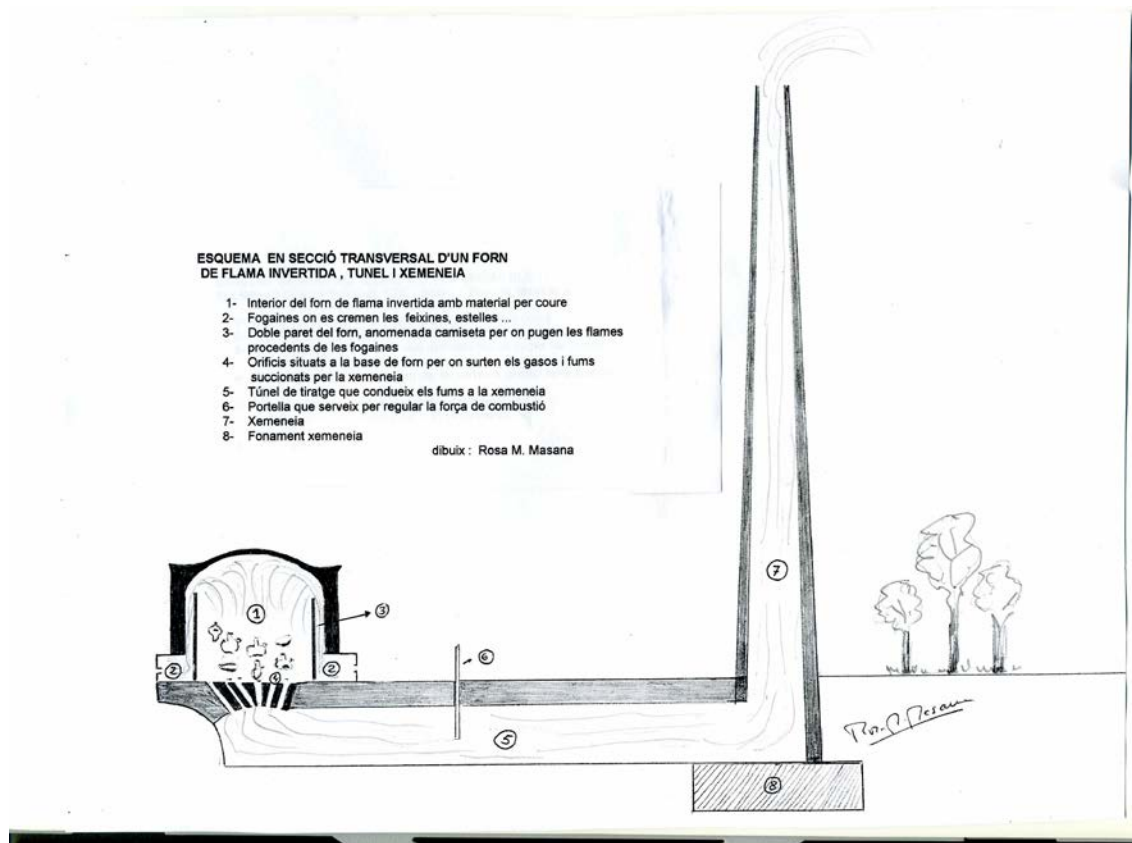
Les quatre peces, o sigui la nau industrial, el forn de flama invertida de vuit metres cúbics dissenyat per suportar els 1.020 graus de temperatura necessaris per a la coccio dels materials, el túnel de tiratge i la xemeneia, van ser construïdes per Francesc Feliu, cofundador de l'empresa.

La xemeneia és de forma tronc-cònica, amb un talús aproximat del 2% i fa 12 metres d'alt. Esta feta amb maons de terra cuita, peces de mida estàndard fetes a mà per Lluís Gironès alies "Sanglà", de la Bisbal. Aquestes elements van ser tallats amb posterioritat amb disc elèctric per donar-los una forma de trapezi d'acord amb el diàmetre del tram de xemeneia que s'estava construint.

Sierra explica que entre el forn, túnel de tiratge, que 25 metres de longitud i, pròpiament la xemeneia, es van emprar uns 3.000 i 4.000 maons.

Entre les parets de l'estructura s'hi va col·locar un embarnillat de ferro. Per garantir la resistència a les altes temperatures que es generen a la base de la xemeneia, i per una major tolerància als òxids produïts pels vernissatges dels objectes, els primers cinc o sis metres es van fer amb maons refractaris. Aquesta característica li ha donat estabilitat i durabilitat durant 22 anys de funcionament (1966-1988). El forn s'omplia tres vegades a la setmana, estava 24 hores encès i necessitava unes altres 24 per refredar-se. Això significa que tenia un elevat rendiment. A partir de l'any 1988, l'empresa va emprar forns mecanitzats i, en conseqüència, la xemeneia va entrar en desús.

Esquema Rosa M. Masana

El constructor

Dissortadament, no em pogut parlar amb Francesc Feliu, ja que va morir relativament jove a l'edat de 68 anys a Calella de Palafrugell. Era el 29 de juny de l'any 2003. Nascut a Fonteta el 20 de juny del 1935, el seu fill Francesc ens lliurava una fotografia i ens ha comentava que la seva professió era contractista d'obres. Si bé havia edificat obra nova, era especialista en la restauració de masies.

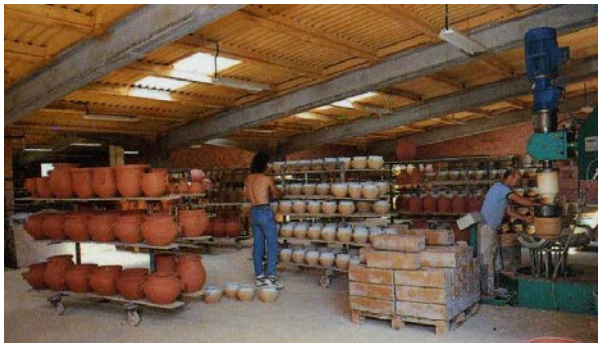
Tenia experiència constructiva. Així, dissenyar el forn, el túnel de tiratge i la xemeneia van se per a ell tasques fàcils, tot i que prèviament, és clar, va haver de calcular les mides correctes per una bona cocció i tiratge de fums.

Una xemeneia ens mostra que va ser ben feta quan conserva el talús en bon estat, i especialment la part distal o corona. El broc és el lloc on la concentració de substàncies corrosives produïdes per la combustió és més alta. D'aquí que, les xemeneies finalitzen amb unes anelles de reforç fetes amb maons.

Gremi de ceramistes

El senyor Sierra explicava que cada dijous es reunien una vintena de ceramistes al restaurant Can Fray de Llofriu per gaudir d'una bona paella d'arròs i xerrar, entre d'altres coses, de catàlegs, de colors i d'impagats. Era una manera d'estar en contacte entre col·legues, i un estimulants per a crear nous models segons els imperatius del mercat.

En el mostrari d'objectes artesanals promogut pel Consorci de Promoció Comercial de Catalunya (COPCA) de la Pineda, hi hem comptabilitzat 127 tipus d'elements de jardineria, fet que ens demostra gràficament el que ens deia: cal tenir una gran varietat de models perquè el client pugui escollir.

Interior de la nau industrial

Corona de la xemeneia

Agraïm la tasca documental a Àngel Sierra, Francesc Feliu i Roser Moliner

Rosa M. Masana Ribas (2010)

*****